

למה מי מת?

בלוג

"אני מוריש את כל רכושי לאשתי בתנאי שהיא תתחתן מחדש מיד. ככה יהיה לפחות אדם אחד שיצטער על מותי" צוטט היינריך היינה. גורמים שונים השותפים לתפיסתו של היינה, מבקשים לוודא שהיורשים אכן מצטערים ממעמד החדש, והם מנסים מפעם לפעם לשוב ולחוקק את "מס הירושה".

המחוקק הודף אמנם את הניסיונות הנזכרים בקשר עם ירושת הררי נכסים; אך מה באשר למי שזכה לרשת רק בורות של הפסדים?

סעיף 1 לחוק הירושה קובע כי "במות אדם עובר עזבונו ליורשיו"; אלא שלעיתים רשיות המס עושות ת'מוות גם למי שהמוות פקד את משפחתם. לשיטתן, ההפסד שצבר המוריש אינו "נכס" הנופל לידי העזבון. משום כך, בעמדה חייבת בדיווח 9/2016 מודגש כי בראי רשות המסים "הזכאות לקיזוז הפסדים לצורכי מס של יחיד אינה ניתנת להקניה לנאמנות, להעברה לנישום אחר, או להורשה". על הנישום הסובר אחרת לדווח על כך במסגרת דוחותיו, על מנת שפקיד השומה יפתח נגדו בהליך שומתי.

בהקשר זה חשוב לעמוד על ההבחנה בין הפסד שצבר הנישום בעסקו כיחיד, לבין הפסד שנוצר לו אם התאגד כחברה, שאז הוא יוריש את מניותיה של החברה על נכסיה והפסדיה. ההבחנה הנזכרת יוצרת בראייתנו הטיה תמוהה החותרת תחת השקילות והאדישות המיסיית בין החלופות לפעילות עסקית כיחיד ובאמצעות חברה. ככל הנראה תמיהה זו עמדה בבסיס אמרת אגב לאקונית שנשמעה בפרשת מלכסון שהוכרעה לאחרונה. באותו העניין הרהר בית המשפט המחוזי (מפיו של כב' השופט אלטוביה) מה יהא הדין לעניין הורשת הפסדיו של עסק, כאשר היורשים ממשיכים לפעול בעסק שנפל להם בירושה. מאחר שבנסיבות שנדונו לפניו לא המשיכו המערערים את עסקו של המנוח, בית המשפט הותיר סוגיה זו ללא מענה מבלי לדון בה.

אם אכן תתקבל עמדת רשות המסים על ידי בית המשפט העליון בגדרה של הלכה פסוקה, ניתן יהיה לסכמה בפרפרזה למילותיו של המשורר הלאומי ח.נ. ביאליק: "וְגָדוּל מָאֵד, מָאֵד הַכָּאֵב! הִיָּה הַפֶּסֶד - וְרָאוּ: אֵינָנוּ עוֹד".

אין באמור לעיל כדי להחליף ייעוץ משפטי מלא וספציפי.

הדברים האמורים נכונים למועד פרסומם.

אנשי קשר

שלמה אביעד זידר
מגשר, שותף

דניאל פסרמן
ראש תחום מסים